

Välkommen till Änggärdet

Prospekt

2010-11-15

Sveriges första ekoenhet

På gården Änggärdet i Sörmland bildas just nu Sveriges första ekoenhet. En plats där du som medlem erbjuds ekologiskt boende, en hållbar livsstil, närhet till naturen, matsäkerhet och gemenskap. En möjlighet att själv bli en del av omställningen till ett mer hållbart och resilientt samhälle. Och samtidigt uppleva glädjen i att arbeta tillsammans med andra mot ett gemensamt mål.

Mycket tyder på att vi är på väg in i en framtid präglad av ökad konkurrens om energi och andra resurser, liksom ekonomisk instabilitet och ett förändrat klimat. I ljuset av detta fungerar Änggärdet både som en beredskap för att kunna anpassa oss till en värld i förändring och ett sätt att minska våra anspråk på såväl jordens som andra människors resurser.

De första matodlingarna har redan anlagts på Änggärdet och det bostadshus som finns på gården värms upp med ved, delvis från den egna skogen. Under våren 2011 påbörjas bygget av det första ekologiska huset. Därefter planeras ytterligare hus att uppföras. I takt med att fler medlemmar flyttar till Änggärdet för permanentboende eller som fritidsboende kommer graden av självförsörjning att öka och medlemmarna få tillgång till allt mer närproducerad och hälsosam mat.

Projektet Änggärdet syftar också till att fördjupa och sprida kunskaper om en hållbar livsstil, permakultur, odling och ekologiskt byggande. Regelbundet hålls kurser öppna för allmänheten. Ambitionen är också att inspirera och hjälpa till med bildandet av nya ekoenheter.

Att samarbeta med liknande projekt och framför allt med det närliggande samhället är en viktig målsättning. Redan i dag finns goda relationer med den intilliggande byn Skebokvarn och dess bygdeförening. Kring Änggärdet har ett nätverk vuxit fram av lokala bönder och hantverkare.

*En **ekoenhet** är en gemenskap som kombinerar boende samt mat- och energiproduktion enligt ekologiska principer. Produktionen sker med ett kretsloppstänkande där näringsämnen återförs till marken.*

En ekoenhet erbjuder sina medlemmar ett naturnära boende till ett överkomligt pris.

Resiliens kan beskrivas som ett systems förmåga att stå emot och återhämta sig

från påfrestningar. För Änggärdet innebär resiliens långtgående mat- och energisäkerhet, bra sociala nätverk och en välorganiserad ekoenhet.

Permakultur är ett sätt att designa en plats med naturen som förebild. I permakultur finns en strävan efter att låta växter, träd, djur och byggnader samverka och dra fördel av varandra.

ÄNGGÄRDET

Änggärdet ligger i utkanten av byn Skebokvarn, 9 kilometer från Flen. Gården är på 22 hektar och består av odlingsmark (10 hektar), skog (5 hektar) samt betesmark (7 hektar). På marken finns ett bostadshus samt lada, förråd, verkstad och vagnslider.

Genom marken rinner en å som förbinder sjön Nedingen med Båven – Sörmlands största insjö. I Båven finns möjlighet till båtplats (0,5 km). En fin allmän badplats finns på gångavstånd (1,5 km).

Närområdet består av typisk Sörmlandsnatur med ett böljande landskap där det finns bra bär- och svampmarker. I området finns ett rikt djurliv med gott om älg, dovhjort och rådjur. Båvens sjösystem har en av Europas största populationer av fiskgjuse.

Man tar sig Skebokvarn med antingen bil, eller SJ-tåg/pendeltåg via Flen eller Gnesta och därefter buss till Skebokvarn. Restiden från Stockholm C är cirka två timmar.

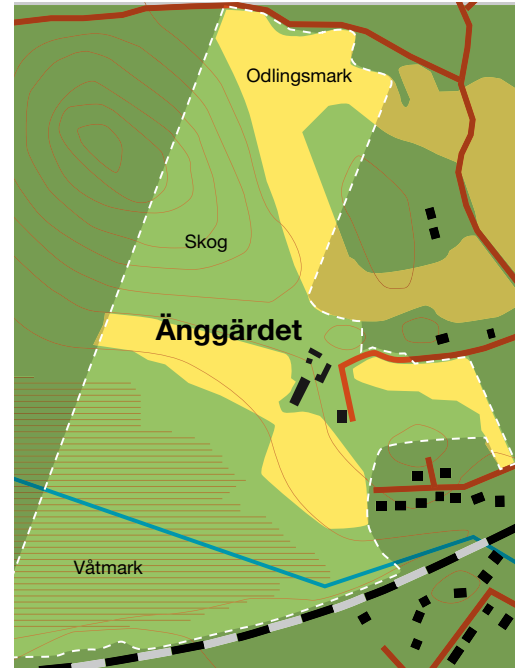
Närmaste tätorten är Flen (9 km), där finns affärer, restauranger, serviceinrättningar, skola och barnomsorg.

Bakgrund

Projektet startade 2007 och 2009 köptes gården Änggärdet av sex av föreningens medlemmar. På platsen har sedan dess bedrivits kurser i ekologiskt byggande, permakultur, naturligt skogsbruk och lokalekonomi. Även arbetshelger, föreningsmöten samt ett årligt och uppskattat midsommarfirande arrangeras på Änggärdet.

ORGANISATION

Änggärdets ekoenhet är en ekonomisk förening som kommer att förvärva gården från de personer som i dag står som ägare. Som medlem i föreningen delar du ansvaret för driften av marken, skogen och de gemensamma byggnaderna tillsammans med resten av föreningens medlemmar. Det kommer att finnas plats för omkring

30 medlemmar vilket bygger på uppskattningen att omkring 30 vuxna kan försörjas på marken. Insatsen för att bli medlem i föreningen beräknas till 130 000 kronor.

Arbetet i föreningen organiseras genom arbetsgrupper. Som medlem ingår du i en eller flera arbetsgrupper.

Den sociala konsten är av stor betydelse i ett projekt som detta, därför läggs stor vikt vid demokratiska former för beslut, kommunikation och konflikthantering.

Företagarnätverk

Som medlem i Änggårdets ekoenhet har du chansen att utveckla din egen verksamhet eller tillsammans med andra i föreningen utveckla produkter och tjänster som stimulerar till en hållbar utveckling. Möjligheter finns att få tillgång till verkstad eller att skapa kontorsplatser för distansarbete.

Samarbeten

Änggårdet samarbetar med liknande projekt över hela världen och är en del av den nationella ekoby rörelsen Njord samt Global Ecovillage Network, GEN.

MAT

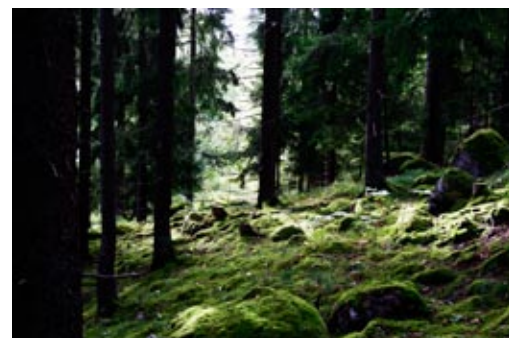
På Änggårdet finns odlings- och betesmark på totalt 17 hektar. Målsättningen är att på denna mark nå en så hög grad av självförsörjning som möjligt. Omkring 30 personer beräknas kunna få en stor del av sin mat från marken.

I dag odlas grönsaker i mindre skala på Änggårdet. En frukt-trädgård har också börjat byggas upp.

Som medlem kommer du ha stora möjligheter att engagera dig i de gemensamma odlingarna samt få tillgång till en egen odlingslott på marken.

Mat- och energisäkerhet

Priset på energi förväntas stiga kraftigt framöver. Det kommer i sin tur att ha en direkt påverkan på priset och tillgången på mat. Änggårdet har som mål att bygga upp en långtgående mat- och energisäkerhet för föreningens medlemmar. Framför allt genom egna grönsaksodlingar som delvis sköts av en anställd trädgårdsmästare. Trädgårdsmästaren tar hjälp av medlemmarna vid arbetstoppar. Dessutom finns förutsättningar för en viss djurhållning, till exempel fisk, höns och betesdjur. Utöver det kommer föreningen att fördjupa samarbetet med andra lokala leverantörer samt kunna fungera som ett inköpskooperativ. Den skogsmark som föreningen äger i kombination med produktion av förnybar energi i form av vind- och solkraft erbjuder energisäkerhet.

BOENDE

Som medlem i föreningen har du möjlighet till eget boende på Änggärdet, antingen i form av bostadsrätt eller genom att hyra av föreningen. Bostäderna kommer att byggas på ett ekologiskt hållbart sätt och i enlighet med föreningens riktlinjer. Så långt det är möjligt kommer byggmaterial att tas från platsen. Var och en väljer själv hur mycket eget arbete som ska läggas på byggandet sin bostad. Allt ifrån att göra det mesta själv till att överlåta bygget helt åt någon annan.

Gemensamma funktioner såsom tvättstuga, bastu med mera kommer att finnas vilket medför att boendet kan byggas både mindre och billigare.

Föreningen har påbörjat arbetet med en detaljplan.

Det första huset (ett parhus) är i projekteringsfasen och kommer att byggas 2011 (se skiss). Husen kan byggas som gäststugor, fritidsstugor eller permanentboende utifrån behov. Tidsplanen kommer att se olika ut för var och en, några flyttar ut snabbt medan andra bor deltid på gården. Föreningen kommer att eftersträva en bra balans mellan olika typer av boende.

NÄSTA STEG

Vill du veta mer om Änggärdet eller bara hålla dig uppdaterad om hur projektet utvecklas? Anmäl ditt intresse via Änggärdets hemsida, <http://ekoenhet.ning.com>, eller skicka ett mejl med dina kontaktuppgifter till anmalan@avbp.net.

När du anmäler ditt intresse kommer du att bli inbjuden till föreningens informationsmöten samt de besöks- och arbetsdagar på gården som regelbundet arrangeras.

Så byggs de planerade ekohusen

- Ingång via växthus (värmesluss).
- Värme samlas i växthuset och leds till massiva material i huset (lera/sten) där värmen avges när det blir kyligare.
- Gråvatten renas i växthus.
- Fekalier och urin separeras.
- Uppvärmning med solpaneler och kamin.
- Regnvatten samlas från taken och används till bevattning.
- Takutsprång skyddar mot sommarens höga sol men släpper in vinterns lägre stående sol.
- Material till husen i form av lera och trä hämtas från Änggärdet. Utöver det används begagnade byggmaterial samt nyproducerade, ekologiska och helst närproducerade, material.

FRÅGOR OCH SVAR

Hur blir jag medlem i Änggärdets ekoenhet?

Genom att ansöka om medlemskap och betala din insats i den ekonomiska förening som förvärvat gården Änggärdet. Innan dess måste du engagera dig i någon av Änggärdets arbetsgrupper och när du har möjlighet delta i föreningens aktiviteter.

Föreningen avgör vem som accepteras som medlem.

Måste jag ha några särskilda kunskaper för att bli medlem?

Nej. Alla är välkomna att bli medlemmar. Änggärdets ekoenhet eftersträvar en stor spridning vad gäller medlemmarnas ålder, bakgrund och kunskaper.

Vad kostar det att vara medlem?

Att bli medlem i föreningen beräknas kosta omkring 130 000 kronor. Till detta tillkommer en driftkostnad (el, värme, underhåll, telefon, internet etc). För år 2011 beräknas denna till cirka 300–500 kronor/månad för varje medlem. Denna kostnad kan komma att förändras framöver efter beslut i föreningen.

Vad har jag rätt till som medlem?

- Boende på Änggärdet i gemensamma utrymmen, tillfälliga bostäder eller i eget hus enligt beslut i föreningen.
- Egen odlingslott på cirka 100 kvm.
- Att utnyttja gemensamma lokaler.
- Bjuda in gäster som betalar självkostnadspris för eventuella måltider och övernattnings.
- Att arrendera mark/lokaler och bedriva näringsverksamhet i enlighet med föreningens ändamål

Vad krävs av mig som medlem?

Förutom att dela projektets syfte och mål krävs ett engagemang i föreningen. Det innebär att vara med i någon av föreningens arbetsgrupper och att delta på gemensamma arbetsdagar. Det blir upp till föreningen att besluta om en miniminivå för deltagande. För år 2011 föreslås att varje medlem deltar på minst fyra arbetshelger.

Änggärdets ekoenhet eftersträvar en flexibilitet som gör det möjligt för varje medlem att engagera sig utifrån sina förutsättningar, samtidigt som ansvaret för utveckling och underhåll av Änggärdet delas så lika som möjligt mellan föreningens medlemmar. Detta skulle kunna innebära att den som förvärvsarbetar mycket och därmed har mindre tid att spendera på gården kan bidra med kapital i stället för tid. En utebliven arbetsdag skulle på detta sätt kunna kompenseras med en viss summa.

Hur ser tidsplanen ut?

Den ekonomiska föreningen Änggärdet beräknas förvärva gården Änggärdet från ägargruppen under vintern/våren 2011.

Vem bestämmer när, var och hur jag som medlem får bygga bostad?

Hus får byggas enligt den detaljplan som håller på att utarbetas i samarbete med Flens kommun. Vilken typ av hus som får uppföras avgörs av föreningen. Målsättningen är att erbjuda alla medlemmar möjlighet till bostad enligt önskemål. Exempelvis ett eget hus, fritidshus eller del i hus.

Hur gör jag om jag vill gå ur föreningen?

Du begär utträde ur föreningen. Vid utträdet återbetalas den insats du betalade när du gick med.